

Nr 404

Av fru **Gärde Widemar m. fl.**, angående den särskilda varuskatten på tekniska preparat.

(Lika lydande med motion nr 152 i Första kammaren)

Vid 1965 års riksdag genomfördes en enhetlig skattesats för kemisk-tekniska varor (Kungl. Maj:ts proposition 14/1965). Skattesatsen sattes därvid till 50 %, vilket innebar en sänkning av skatten för vissa produkter från 65 % samt en höjning för andra produkter från 40 %. Samtidigt slopades skatten på tandkräm, munvatten och vissa schamponeringsmedel.

Som beskattningsvärde för varuskatten används för kemiska preparat detaljistpriset.

De kemisk-tekniska varor som i dag är skattebelagda är huvudsakligen varuslagen parfymer, toalettmedel och kosmetiska preparat.

Skatten på dessa preparat utgör ungefär 20 % av statens intäkter av den särskilda varuskatten och mindre än 0,5 % av statens totala skatteintäkter.

Skatten på de tekniska preparaten tillkom 1941, när staten bl.a. av försörjnings- och försvarspolitiska skäl behövde ökade inkomster. Som skäl för beskattningen anfördes att de beskattade varorna inte var oundgängligen nödvändiga i den dagliga konsumtionen eller ansågs under då rådande speciella förhållanden vara av lyxkaraktär. En bedömning enligt oundgänglighets- och lyxprincipen låg även bakom grupperingen av de tekniska preparaten i olika skatteklasser. De motiv för beskattningen och differentieringen av densamma som var aktuell vid beskattningens införande torde i dag sakna relevans.

Det föreligger i stället en rad mycket starka motiv för att slopa skatten på tekniska preparat.

Redan 1952 års kommitté för indirekta skatter (SOU 1957: 13) betonade det angelägna i att den indirekta beskattningen gjordes likformig. En vara borde således enligt utredningen inte beskattas högre än en annan om inte särskilda motiv för den högre beskattningen förelåg. Utredningen ansåg att »dylika motiv» förelåg »beträffande sådana varor som enligt utbildad praxis ansetts böra beskattas i särskild ordning, såsom spritdrycker, maldrycker, tobak samt motorfordon och motorbränsle». Övriga punktskatter förut-satte kommittén skulle upphöra. Det skulle enligt utredningen alltid »möta

svårigheter att få någon objektiv grund för urvalet av de varor som i skattehänseende skulle klassificeras som lyxvaror eller som umbärliga varor».

Allmänna skatteberedningen (SOU 1964: 25) intog samma uppfattning och ansåg att det inte förelåg några särskilda skäl som motiverade ett fortbestånd av skatten på de kemisk-tekniska varorna vid övergång till en mervärdeskatt.

Motionärerna vill i detta sammanhang understryka vikten av att allmänna skatteberedningens synpunkter i detta avseende beaktas i den överarbetning av dess förslag som för närvarande pågår inom finansdepartementet.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 14 år 1965 anförde departementschefen bl.a. att höjningen av den allmänna varuskatten motiverade en omprövning av den särskilda varuskattens höjd och omfattning. Bevillningsutskottet anförde i ett betänkande 1963: 16 likartade synpunkter och ansåg bl.a. att »i och för sig torde det enligt utskottets uppfattning vara så att ju mer den allmänna varuskatten höjes desto mer framträder olägenheterna av punktskatterna».

I årets statsverksproposition föreslås en höjning av den allmänna varuskatten med 1 %. Motionärerna anser att denna höjning motiverar en omprövning av den särskilda varuskattens höjd och omfattning. Det föreligger i dag en rad starka motiv för att helt slopa skatten på tekniska preparat.

Dessa preparat utgör numera en naturlig del av konsumenternas vardagsförbrukning och fyller ett viktigt behov i den dagliga tillvaron.

För flertalet människor torde användningen av toalettartiklar och kosmetiska preparat utgöra en ren nödvändighet. Arbetsplatsen och den sociala miljön kräver att kvinnan och mannen skall vara välvårdade och fräscha.

De aktuella beskattade varorna torde dock fortfarande till allra största del förbrukas av kvinnor. Man kan därför påstå att denna varuskatt särskilt drabbar kvinnornas konsumtion och denna konsumtionskategori hårt.

Att på rationella grunder göra en avgränsning till andra varugrupper är svårt. Gränsdragningen mellan obeskattade och beskattade varor blir därför ofta slumpartad.

En särskild punktbeskattning som drabbar delar av ett sortiment leder lätt till att det uppkommer konstlade prisrelationer mellan olika varor. Vidare påverkas produktionens inriktning av skatten. Tillverkarna har av skattetekniska skäl valt att utforma produkterna med hänsyn till beskattningen.

Det borde även utgöra en konsekvent åtgärd i de europeiska integrationssträvandena att de svenska leverantörerna och detaljhandlarna inte skall behöva ställas i ett sämre läge än företag i andra länder.

Den höga beskattningen på dessa varor ställer dem också i en svår konkurrenssituation gentemot den skattefria försäljning som sker i de s.k.

»tax free shops» på flygplatser, på färjor etc. Konsumenternas ökade rörlighet och den ökade resefrekvensen innebär redan i dag att en omotiverat stor andel av inköpen av dessa hårt skattebelastade produkter sker skattefritt i samband med utlandsresor.

Även om indrivningen av skatten inte är kostsam för statsverket belastar den leverantörerna med avsevärda kostnader.

Starka skäl talar sålunda för ett borttagande av den särskilda skatten på kemisk-tekniska preparat.

Med stöd av det anförda hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala att Kungl. Maj:t i samband med beredning av förslag om mervärdeskatt måtte överväga borttagandet av den särskilda varuskatten på tekniska preparat.

Stockholm den 25 januari 1967

Ingrid Gärde Widemar (fp)   Bengt Sjönell (cp)   Sören Norrby (fp)
